

Pædagogisk tilsyn i Københavns Kommune

Det pædagogiske tilsyn skal sørge for, at alle institutioner i Københavns Kommune fungerer godt og overholder gældende lovgivning. Tilsynet ser på dagligdagen i institutionen og på det pædagogiske arbejde med børnene.

Det årlige tilsyn består af:

- Et anmeldt tilsynsbesøg, hvor den tilsynsførende pædagogiske konsulent observerer det daglige arbejde med børnene ud fra en række observationskriterier¹.
- En faglig dialog med ledelse og repræsentanter for medarbejdere og forældre.
- En tilsynsrapport, der samler op på observationer og faglig dialog, og hvor der på baggrund af tilsynet gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Tilsynsrapporten præsenteres og drøftes som et fast punkt på det årlige forældremøde. Skolebestyrelsen orienteres desuden om tilsynsrapporten, og eventuelle opfølgningsindsatser drøftes på et fælles årligt møde mellem forældreråd og skolebestyrelse.

Den pædagogiske konsulent

Alle institutioner i Københavns Kommune har en pædagogisk konsulent tilknyttet. Den pædagogiske konsulent rådgiver og vejleder løbende institutionen om blandt andet pædagogik, faglig udvikling og forældresamarbejde.

Det er institutionens tilknyttede pædagogiske konsulent eller en anden konsulent fra områdeforvaltningen, der gennemfører det årlige tilsynsbesøg og skriver tilsynsrapporten.

Den bydækkende tilsynsenhed

For at understøtte uvildigheden i tilsynet er der i Københavns Kommune etableret en bydækkende tilsynsenhed, som ikke har løbende samarbejde med institutionerne. Tilsynsenheden deltager i 10% af tilsynene i tilfældigt udvalgte institutioner. Det er tilsynsenhedens opgave dels at kontrollere, at det pædagogiske tilsyn udføres som beskrevet i Københavns Kommunes tilsynskoncept, dels at bidrage med et uvildigt og udefrakommende blik i vurderingen af den pædagogiske praksis.

Hvis du vil vide mere

Har du spørgsmål til rapporten, er du velkommen til at kontakte lederen i institutionen.

Du kan læse mere om kvalitet og tilsyn samt opfølgning på tilsyn på [Københavns Kommunes hjemmeside](#).

¹ I institutioner, der i et tilsynsår har fået vurderingen "Vedligehold indsats" i alle temaer, gennemføres i det efterfølgende tilsynsår ikke et ordinært tilsyn, men et Light-tilsyn. Light-tilsynet består af en vedligeholdelsesdialog, men der gennemføres ikke observationer, ligesom der heller ikke gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Læsevejledning

I rapporten på de kommende sider kan du læse konklusionerne fra det seneste tilsyn i institutionen. I slutningen af rapporten finder du institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn samt kommentarer til dette års tilsynsrapport. I bilaget til rapporten finder du institutionens selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige og kommunale minimumskrav.

Tilsyn med den pædagogiske kvalitet

Tilsynet i Københavns Kommune føres ud fra en række kriterier, som er væsentlige for at skabe rammer for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Kriterierne er kategoriseret under seks temaer med afsæt i Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er:

1. Samspil og relationer mellem børn og voksne
2. Børnefællesskaber og leg
3. Kommunikation og bevægelse
4. Forældresamarbejde
5. Sammenhæng i overgange
6. Evalueringskultur

Vurdering af indsats i tilsynsrapporten

Det pædagogiske arbejde i institutionen vurderes på baggrund af observationer og dialog om kriterierne i de seks temaer. For hvert tema giver den pædagogiske konsulent en vurdering af, hvordan institutionen skal arbejde videre med indsatsen med en af de fire kategorier nedenfor.

Institutionen skal vedligeholde indsatsen betyder, at institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og løbende udvikle deres praksis.

Institutionen skal justere indsatsen betyder, at institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og foretage nødvendige justeringer i deres praksis. Den tilsynsførende kan evt. give konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal ændre indsatsen betyder, at institutionen skal foretage ændringer i deres praksis, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal iværksætte en ny indsats betyder, at institutionen skal gøre noget væsentligt andet i deres praksis, end de gør i dag, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Anvisninger og strakspåbud

I forbindelse med tilsynet kan den pædagogiske konsulent give en eller flere konkrete anvisninger på opfølgende tiltag. Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag skal efterleves af institutionen, og der følges op på disse ved næste års tilsyn.

Hvis den pædagogiske konsulent i forbindelse med tilsynet observerer konkrete enkeltstående forhold, der er skadelige for børns trivsel og udvikling kan forvaltningen udstede et strakspåbud. Et strakspåbud indebærer, at institutionen skal iværksætte tiltag, der med det samme ændrer uønsket praksis. Forvaltningen følger op inden for 14 dage. Strakspåbud kan også udstedes, hvis institutionen ikke lever op til et eller flere af de gældende lovkrav, retningslinjer, anbefalinger mv.

Opfølgning på tilsyn ved bekymring eller alvorlig bekymring

Københavns Kommune har fokus på at udvikle høj pædagogisk kvalitet for alle børn. I nogle institutioner kan der i perioder være behov for, at forvaltningen træder tæt sammen om og med institutionen for at understøtte dette arbejde. Når tilsynet giver anledning til bekymring for den pædagogiske kvalitet, igangsætter forvaltningen altid en *Særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet*.

En *Særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet* er et toårigt forløb, hvor institutionen arbejder målrettet med at udvikle rammerne for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Forvaltningen understøtter i perioden institutionen med ledelsessparring, faglig opkvalificering og hjælp til at fokusere på de opgaver, der styrker relationer mellem børn og voksne.

Hvis forvaltningen på baggrund af tilsynet bliver alvorligt bekymrede for den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i institutionen, vil der i forlængelse af tilsynet altid blive iværksat et *skærpet tilsyn* og udarbejdet en handleplan. Handleplanen beskriver kort og præcist, hvilke alvorligt bekymrende forhold der er konstateret, hvilke forandringer der skal ske i perioden med *skærpet tilsyn*, hvor hurtigt tiltag skal sættes i gang, samt hvordan og hvornår forvaltningen følger op. Det er institutionens ledelse, der er ansvarlig for at rette op på de forhold, der har givet anledning til den alvorlige bekymring, og forvaltningen sørger for, at institutionen får den hjælp og støtte, der er behov for i processen.

Når forvaltningen fører *skærpet tilsyn*, vil en pædagogisk konsulent komme på et eller flere uanmeldte tilsynsbesøg og foretage observationer af den pædagogiske praksis med fokus på de alvorligt bekymrende forhold. Det skærpede tilsyn ophæves, så snart institutionen har bragt orden i de forhold, som har givet anledning til at iværksætte det skærpede tilsyn.

Fakta om dette års tilsyn

Dato og tidspunkt for observationer: Tirsdag d. 2 september kl. 12.30-16:45

Onsdag d. 3 september kl. 12.00-16:00

Faglig dialog blev afholdt d. 07-09-2026

Ved den faglige dialog deltog 2 Medarbejderrepræsentanter

2 Forældrerepræsentanter

KKFO-leder

Skoleleder

Pædagogisk Konsulent

Tilsynet er afsluttet d.

Tilsyn er gennemført af pædagogisk konsulent

Generelle bemærkninger

Informationer om institutionen, observationer og faglig dialog, der vurderes at være relevante i forbindelse med det gennemførte tilsyn.

Ny afdeling/lokaler for en af afdelingerne.

Beskrivelse af eventuelle strakspåbud

Eventuelle øvrige bemærkning og aftaler vedrørende opfølgning på tilsynet

Samspil og relationer mellem børn og voksne

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid imødekommende og lydhøre overfor børnene.
- Det pædagogiske personale er ofte tilgængelige for børnene og tilbyder trøst og omsorg, når børnene er usikre, bange eller kede af det.
- Det pædagogiske personale er ofte nærværende og fordybet i samspillet med børnene.
- Dialogen mellem børnene og det pædagogiske personale er altid eller næsten altid ligeværdig (det vil sige, at børnenes synspunkter også vægtes), og børnene er engageret.
- Læringsmiljøet bærer ofte præg af tydelig organisering, hvor personalet motiverer til det gode samspil mellem børn og voksne.

På observationsdagene ses flere eksempler på, hvordan medarbejdernes imødekommenhed og tilgængelighed kommer godt til udtryk i praksis og er med til at skabe en pædagogisk atmosfære, hvor børnene oplever sig mødt og inkluderet. Ved modtagelsen i "skildpadden" bliver børnene mødt med hilsen og brug af deres navne, og der skabes kontakt gennem et fælles "tjek ind". Dette understøtter, at børnene oplever sig set og som en del af fællesskabet fra eftermiddagens begyndelse.

Observationerne viser, også hvordan organiseringen af de voksne har betydning for medarbejdernes muligheder for at gribe børns interesser og understøtte samspillet. Der blev observeret variation i graden af nærværende og fordybet samspil, hvor det var organiseringen der skabte de vilkår, der gjorde sig gældende. På dage med sygdom eller reduceret bemanning blev det tydeligt, hvordan prioriteringer og fordeling af voksne havde direkte indflydelse på nærvær, overblik og muligheder for at reagere på børns behov. Eksempelvis var der på den ene afdeling én voksen på udeområdet hvor flertallet af børnene befandt sig, hvilket gav rammer med fokus på opsyn frem for samspil, og hvor man søgte at komme bredt ud til alle børn. I den anden afdeling på et af Lego-rummene, hvor mange børn var samlet, blev organiseringen udfordret, da en gruppe børn begyndte at forstyrre andres leg. Her havde organiseringen betydning for, om den voksne kunne opdage dette i tide og støtte de børn, der havde brug for hjælp til at deltage i legen eller til at blive guidet til en mere hensigtsmæssig adfærd. En lignende situation opstod ude på gangen, hvor en gruppe børn kom til at forstyrre flere børns lege. Da der i dette tidsrum ikke var en voksen i nærheden, var mulighederne for at gribe ind og hjælpe børnene begrænsede.

På observationsdagene var der flere gode eksempler på samspil hvor man som medarbejder udviser en oprigtig interesse og engageret samspil, samt hvor medarbejderne aktivt undersøger børns oplevelser og hjælper dem ind i fællesskabet. Såsom hvor medarbejderne sætter sig og tilbyder sin hjælp til en tegne leg, eller hvor en medarbejder satte sig ned for at forstå en piges oplevelse ved garderobebegulvet i krokodillen, og børn selv opsøger voksne for hjælp og sparring – at medarbejderne er tilstede og har mulighed for at engagere sig i børns initiativer og udfordringer. Samtidig viser observationerne, at børnene ofte selv tager initiativ til kontakt og hjælp fra medarbejderne, hvilket vidner om tryk i relationen. Et andet eksempel var barnet, der bankede på ruden for at vinke til en voksen under planlægning – et billede på medarbejdernes synlighed og tilgængelighed, selv i travle situationer. Der ses også, at medarbejderne arbejder med rutiner, der skaber tydelighed og fællesskab, som klap-klap-ritualet, hvor børnene hurtigt falder til ro, og hvor brugen af positiv stemmeføring og fælles sprog der understøtter et positivt samspil i flere af aktiviteterne.

I den faglige dialog fremgår det, at Damhusengen har et godt fokus på dette tema. En justering vil understøtte og fremhæve den praksis der er gode til og sætte endnu tydeligere spor på tværs af matriklerne. Variation i organiseringen og dens betydning for samspillet blev løftet op i den faglige dialog som et af de centrale temaer. Det anerkendes, at medarbejderne på tværs af matriklerne har stærke kompetencer for at skabe gode relationer og samspil med børnene, hvilket observationerne også viste flere eksempler på, men at organiseringen ikke fik understøttet det optimale udbytte af deres pædagogiske arbejde. Hertil var der en fælles refleksion og drøftelse om

hvorledes rum, og bemanning ved sygedage understøtter samspil og overblik såsom, hvordan aktiviteter kan flyttes udenfor eller ressourcer fordeles anderledes, så man bedre kan gribe børn, der udviser forstyrrende eller uhensigtsmæssig adfærd, inden det eskalerer. Medarbejdergruppen reflekterer løbende over bemanning i forhold til at sikre kvaliteten, og der er også en igangværende opmærksomhed på bemanning af legepladsen for 1.-3. årgang, så nærvær og tydelig voksenstøtte kan prioriteres her.

I den faglige dialog løftes den generelle organisering af læringsmiljøer også op, hvor medarbejder sætter ord på at arbejde systematisk med en god modtagelse efter skole, hvor voksne byder børnene velkommen og sikrer tjek ind, og der er tydelig rollefordeling og faste rutiner for, hvordan børnene guides til aktiviteter og grupper. Børnene møder visuelle hjælpemidler som aktivitetsplaner og deltagerlister, der gør det mere overskueligt, hvad der kan foregå hvor og med hvem. Det fremhæves blandt pædagogerne, at børn – især i 3. klasse – ofte besøger rum spontant, når det ikke kun står på tavlen, mens de yngste børn oftere har brug for guidning fra voksne. Hertil er der en dialog om hvordan man sikrer fokus på at støtte de børn, som ikke selv opsøger kontakt, og medarbejderne arbejder med at guide børnene til rum og aktiviteter sammen med vennerne, hvilket en tydeligere visualisering af tavler og muligheder kan understøtte. Forældrerepræsentanterne udtrykker høj tillid til personalet og oplever, at medarbejderne gør en stor indsats for at kende alle børn på tværs af årgangen, hvilket skaber tryghed og kontinuitet i samspillet. Flyverfunktionen er fast på alle teams og bruges aktivt til at opsøge børn, der trækker sig fra fællesskabet, eller som har brug for særlig støtte. KKFO-leder fortæller at brug af vikarer undgås bevidst for at bevare tryghed og genkendelighed for børnene, som pædagogerne har til børnene.

I forhold til det motiverende og engagerede samspil som blev observeret, italesætter KKFO-leder og medarbejder en fælles praksis omkring sprog, dialog og perspektivskifte prioriteres, og at børnene inddrages i samtaler om regler og håndtering af drillerier, så de får medejerskab over aftalerne i hverdagen. Hertil vægter man også hverdags dialogerne og at griber og fastholder de situationer, hvor børnene er optaget af noget, samt at fastholder og understøtter børnenes interesser i længerevarende dialoger, hvor man sammen deler deres nysgerrighed og interesser.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Justere organiseringen så det understøtter det gode samspil og de voksnes tilgængelighed gennemgående hele dagen.

Børnefællesskaber og leg

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale er ofte aktive og guider børnene til at deltage i positive samspil med hinanden i forskellige børnefællesskaber.
- Det pædagogiske personale hjælper ofte børn udenfor de sociale fællesskaber med at blive inddraget i samspil med andre børn.
- Der er altid eller næsten altid balance mellem børneinitierede lege og voksenplanlagte lege, aktiviteter og rutinesituationer.
- Det pædagogiske personale lytter altid eller næsten altid til børnenes oplevelser i vokseninitierede aktiviteter og lader disse få indflydelse på aktiviteten.
- De fysiske læringsmiljøer inviterer ofte til forskellige former for leg og understøtter børns lyst til at lege, udforske og eksperimentere.

I temaet "børnefællesskaber og leg" viser observationerne et varieret udbud af fysiske rum og legezoner, der inviterer børnene ind i leg, aktivitet, fordybelse og fællesskab. Eksempler fra hverdagen er krea, tegnebord, frisør, spillerum, pudrum, tumlebane samt udendørs zoner, hvor børnene engagerede sig på tværs af interesser og årgange. Flere af rummene bruges på børnenes eget initiativ, og der ses, at børnene selv udvikler lege og aktiviteter, som for eksempel tegnekonkurrencer, frisørleg og konstruktionslege.

Der observeres en variation i Indretning og tilgængelige materialer, såsom sparsomt udbud til tegneborde, som ellers samler børn i fællesrummene, hvortil der var en endnu større gruppe den dag der kom tegne kopier frem., og nogle rum med ekstra mange legematerialer, og under leg og efter leg lå rodet frem på gulve, hylder og kasser. Samtidig observeres en børnekultur, hvor materialer nogle gange kastes rundt, flyder eller placeres tilfældigt tilbage i reoler og kasser. Hertil en variation om hvordan det fysiske miljø og børnenes måde at anvende materialerne på er en del af den pædagogiske ramme omkring lege og indretning.

På observationsdagene var aktiviteterne tilrettelagt således, at børn med forskellige forudsætninger og interesser havde mulighed for at deltage i flere af fællesskaberne. I krea tiltrækkes mange børn af aktiviteter med ler, maling og konstruktion med lim og træpinde, hvortil billeder af mulige resultater hjælper børnene godt i gang. Boldaktiviteter blev organiseret, så der dannes blandede hold, og hvor de voksne havde en opmærksomhed på børn, som står uden for legen. Dog ses også, at nogle børn trækker sig, da aktiviteten domineres af de mest boldstærke, og at enkelte børn kunne have brug for flere pædagogiske bagdøre eller del-mål i boldaktiviteten, for at finde plads i disse fællesskaber.

Eller børn der trak sig fra lego rum, eller gangen, hvor der var forstyrrende adfærd og en formålsløst zig zaggen.

De voksne havde ofte fokus på at igangsætte, rammesætte og understøtte børnenes samspil og relationer. De deltager i aktiviteter, hjælper børn med at finde ind i lege og arbejder på at støtte positive relationer. Særligt i den ene fodbold leg og stikbold justerer de voksne aktiviteten, når den ikke fungerer for alle børn. Der ses også børn, der finder på egne lege og fællesskaber, hvor den voksne primært er tilgængelig og understøttende. Eksempelvis hjælper en voksen med at facilitere en børneinitieret tegnekonkurrence, så børnenes idéer får plads, eller er med til børnenes egen frisør leg. Samlet set viser observationerne, at KKFO'en har et bredt udbud af aktiviteter, hvor man skaber en god balance mellem børneinitierede lege og voksenplanlagte lege, aktiviteter,, hvortil man er i en proces med de nye rum, og flere årgange på det ene udeområde.

I den faglige dialog fremgår det, at Damhuse engen arbejder med dette tema. En justering vil sætte endnu tydeligere spor i praksis.

I den faglige dialog sættes KKFO-leder ord på den igangværende proces med at skabe nye kulturer og læringsmiljøer for 1. årgangs afdeling, ift at skabe muligheder for både fordybelse, fysisk aktivitet og sociale fællesskaber, hvor man nu ser hvorledes der reelt tages i brug af børnene. Hertil er der en fælles refleksion over hvordan de generelle fysiske rammer, voksenpositioner og organiseringen spiller sammen om at skabe engagement og støtte børnenes initiativer, både i

voksenstyrede aktiviteter og i børneinitierede lege. Det fremhæves, at synlige og inspirerende materialer samt voksnes aktive deltagelse styrker børnefællesskaberne, og hvortil der tales ind i at der fortsat er potentiale i at gøre rummenes funktion og aflæselighed endnu tydeligere, så alle børn får lige adgang til deltagelse og fællesskab. Det drøftes, hvordan børnene selv er med til at sætte strukturen for brugen af rummene, eksempelvis i legerummet, hvor det er tilladt at rode, men hvor der ryddes op en gang om ugen i fællesskab. Det løftes op at observationerne kan være med til at vise at nogle rum har en klar funktion, men at det ikke altid er tydeligt, hvilken adfærd der forventes, hvilket kan føre til misforståelser og forstyrrelser i børnenes leg.

I den faglige dialog tales der også om de gode børnefællesskaber og en generel god børnekultur. Forældre fortæller, at de oplever, at KKFO'en understøtter børnenes muligheder for at finde venner og legefællesskaber, blandt andet gennem sammensatte grupper, legegrupper og legeskyer, som motiverer børnene til at lege med andre end deres bedste ven. Pædagogerne byder aktivt ind med forslag til legeaftaler og støtter børn, der har svært ved at etablere eller fastholde venskaber, gennem samtaler og opmærksomhed på børnenes interesser.

I dialogen beskriver medarbejderne, hvordan der arbejdes med planlægning og justering af aktiviteter, så børn med forskellige interesser og forudsætninger får mulighed for at deltage i fællesskaberne. Ugeplanen justeres løbende på baggrund af børnenes ønsker og årstidens muligheder, og der tilbydes et bredt udbud af aktiviteter, for at både interesse og variation tilgodeses. Konsulenten fremhæver, at der er et udviklingspotentiale i at tydeliggøre overvejelserne bag indretningen af legezoner og i at arbejde videre med at gøre rum og aktiviteter endnu mere tilgængelige og aflæselige for alle børn. Samlet opleves et engageret pædagogisk personale, der arbejder målrettet på at styrke børnefællesskaber og deltagelsesmuligheder i dagligdagen

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Justere så den igangværende proces omkring læringsmiljøer, børnenes samspil og deltagelsesmuligheder, tages med ind over de andre fastsatte læringsmiljøer.

Kommunikation og bevægelse

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale agerer altid eller næsten altid som sproglige rollemodeller for børnene.
- Det pædagogiske personale arbejder altid eller næsten altid systematisk med sprogunderstøttende strategier.
- Det pædagogiske personale har altid eller næsten altid fokus på og anerkender andre udtryksformer end de verbale.
- Det pædagogiske personale agerer altid eller næsten altid som rollemodeller ift. bevægelse og brug af kroppen.
- Læringsmiljøet inviterer ofte til at fremme børns kendskab til naturen.

Observationerne under temaet "Kommunikation og bevægelse" viser, at børnene dagligt har adgang til mange forskellige legeformer og bevægelsesaktiviteter. Udbuddet spænder fra klassiske boldaktiviteter til badminton, dans, klatring, reb og spontane bevægelseslege som hop på sofaer og Moon Cars. Observationer viser en jævnlig opmærksomhed på, at aktiviteterne stiller forskellige krav til børnenes forudsætninger, og at organisering og regler kan påvirke, hvem der oplever sig som deltagende. Særligt ved fodbold observeres, at nogle børn trækker sig, når aktiviteten bliver domineret af enkelte børn, hvortil pædagogen ved aktiviteten fortalte om betydningen af både blandede hold og justerede regler for at favne flere deltagere.

På observationsdagene deltog det pædagogiske personale nogle gange aktivt i bevægelseslege, eksempelvis ved badminton og dans, mens de i andre situationer indtager en mere opsyns funktion. Et særligt eksempel på den gode pædagogisk opmærksomhed ses, da en voksen ændrer aktiviteten fra stikbold til fangeleg, da børnene mister engagementet, hvilket skaber ny energi og glæde i børnegruppen.

I forhold til kommunikation ses flere eksempler på, at personalet indgår i længerevarende dialoger med børnene, hvor der vises oprigtig interesse, og hvor børnene fastholdes i dialogen gennem spørgsmål og turtagning. Samtalerne foregår i øjenhøjde, og børnene inviteres til at sætte ord på deres tanker og oplevelser. Der observeres kun enkelte situationer, hvor kommunikationen primært bliver regulerende, i forhold til en hurtig korrigerende der lige gives med på vejen forbi barnet eller børnegruppen.

Visuelle materialer og genstande bruges nogle steder til at understøtte børnenes leg, kommunikation og en fælles opmærksomhed, såsom plakater af flag og lande som sætter gang i samtaler og inspirerer børnene til at udvikle nye narrativer og lege. Der observeres en variation i, hvor tydeligt det visuelle materiale inviterer børnene til at eksperimentere, ses især hos børn med behov for ekstra støtte til at igangsætte lege. Der observeres flere eksempler hvor det pædagogiske personale motiverer børnene til at være deltagende og at udtrykke sig også når det er uden for barnets komfort zone, og at det pædagogiske personale har fokus på og anerkender andre udtryksformer end de verbale.

I den faglige dialog fremgår det, at Damhusengen arbejder godt med dette tema

I den faglige dialog beskriver medarbejderrepræsentanterne, hvordan der arbejdes systematisk med både kommunikation og bevægelse, hvilket præger deres daglige praksis i skolen. Personalet fortæller, at de aktivt anvender sprogstimulerende tilgange, eksempelvis gennem dialogisk læsning, temaforløb og udvidelse af begreber i Krea, og de agerer som sproglige rollemodeller, hvor kommunikationen tilpasses børnenes alder og udvikling. Der sættes ord på betydningen af at skabe rammer for dialog, turtagning og guidende samtaler, hvor børnene hjælpes til at sætte ord på oplevelser og følelser, både i hverdagsdialoger og konfliktsituationer. Især i maj-perioden samarbejdes der tæt med skolen for at skabe sammenhæng i sprogarbejdet, og i samspil med forældrene.

I forhold til bevægelse fremhæver medarbejderne erfaringer med BOB-forløb og en bred vifte af bevægelsesaktiviteter, hvor børn kan finde netop den form for fysisk udfoldelse, de trives med, såsom at skabe Ase-mase leg, eller bordtennis, fodbold og udfordre sig selv på kængurustyler. Medarbejderne uddyber at man søger at arbejde bevidst med at

varierte voksenrollen, så personalet både kan gå foran, ved siden af og bagved aktiviteten, afhængig af børnegruppen og den enkeltes behov. Det drøftes, hvordan bevægelsesglæde udtrykkes ikke kun gennem fodbold, men også gennem rytmiske lege, naturaktiviteter og mindre kropslige fællesskaber. Der reflekteres over vigtigheden af et fælles sprog og kultur på tværs af matriklerne, samt løbende justering af organisering og voksenpositionering for at understøtte alle børns deltagelse. Forældrerepræsentanten fremhæver, at børnene udviser glæde og engagement i bevægelsesaktiviteterne, og at kommunikationen fra personalet opleves tydelig, varm og imødekommende. Der er fælles refleksion over at graduere og tilpasse bevægelseslege, så alle børn – uanset motoriske forudsætninger – kan deltage, opleve mestring og være en del af fællesskabet.

Konsulenten vurderer, at institutionen har et stærkt fundament i det brede udbud af aktiviteter og de voksnes opmærksomhed på børnenes behov, men peger også på udviklingspotentiale i endnu mere systematisk at understøtte alle børns deltagelsesmuligheder ved den visuelle del af kommunikationen.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Forældresamarbejde

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Fritidsinstitutionen og forældrene har altid eller næsten altid en ligeværdig og konstruktiv dialog om børnenes trivsel, læring og udvikling.
- Fritidsinstitutionen inviterer altid eller næsten altid forældrene ind i et mere intensivt og systematisk samarbejde om børn, der i kortere eller længere perioder har behov for et særligt fokus for at trives, lære og udvikle sig.
- Forældrerådet kender og inddrages altid eller næsten altid i deres opgaver.
- Forældrene møder i hverdagen altid eller næsten altid medarbejdere, der er imødekommende, og som samarbejder med forældrene i forhold til at understøtte barnets trivsel i familien.

I den faglige dialog fremgår det desuden, at Damhusengen arbejder godt med dette tema, som har tydelige spor i en fælles praksis

I den faglige dialog fremgår det desuden, at: I den faglige dialog beskriver forældrerepræsentanterne et velfungerende samarbejde mellem forældre og KKFO, hvor der opleves en ligeværdig og konstruktiv dialog om børnenes trivsel, læring og udvikling. Forældrene fremhæver, at pædagogerne er fagligt stærke, og at de som forældre føler sig trygge ved medarbejdernes viden og den måde, denne deles på. Forældrene oplever et godt samarbejde mellem KKFO og skole, hvor der er fokus på vidensdeling og på at skabe sammenhæng for barnet gennem hele dagen. Forældrerådet kender og inddrages i deres opgaver, og en forældre sidder også med i skolebestyrelsen, hvilket styrker forbindelsen mellem skole og KKFO.

I hverdagen møder forældrene medarbejdere, der er imødekommende og villige til at samarbejde omkring barnets trivsel, også i familien. Samtaler foregår både mellem forældre og med pædagogerne, og KKFO'en anbefaler trivselsgrupper og gør en indsats for at skabe et godt tilhørsforhold for børnene i maj, hvilket har givet tryghed for både børn og forældre. Der beskrives et tydeligt fokus på information, og forældrene oplever personale, der er imødekommende, rummelige og giver ekstra tid ved behov – også hvis der opstår frustrationer.

Medarbejderne fortæller, at mange forældre ønsker at indgå i samarbejdet, og i den faglige dialog er der fælles refleksioner og overvejelser om, hvordan dette kan synliggøres og styrkes yderligere i KKFO'en, så forældrene får en mere naturlig indgang til samarbejdet. Kommunikationsmæssigt opleves der en positiv udvikling, hvor kvaliteten og ensartetheden på tværs af matrikler er styrket, hvilket italesættes af forældre og kkfo-leder. KKFO-leder uddyber hertil et fælles fokus på, at samtaler ikke bliver tunge eller føres over hovedet på børnene, og at barnets tid prioriteres. Ligeledes oplever skoleleder og kkfo-leder god sparring fra engagerede forældre og benytter forældrenes oplevelser og råd i kommunikationen med både personale og forældre. Forældrene kontakter også klassepædagogerne vedrørende forhold i skolen, og pædagogerne giver løbende feedback til forældrene, hvilket understøtter en tydelig og tillidsfuld dialog. I den faglige dialog afsluttes temaet med fælles refleksion om hvorledes et samarbejdet præget af åbenhed, engagement og en fælles forståelse for barnets behov og trivsel skaber en god tillid mellem forældre og pædagoger.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Sammenhæng i overgange

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Fritidsinstitutionen arbejder altid eller næsten altid systematisk og sammen med skolen med at sikre, at børn får gode og sammenhængende overgange fra dagtilbud til fritidsinstitution/ skole til fritidscenter.
- Fritidsinstitutionen/ skolen deltager altid eller næsten altid sammen med dagtilbud og fritidscenter i Stærkt Samarbejde og forholder sig aktivt og reflekterende til målene i samarbejdsaftalen.
- Fritidsinstitutionen skaber sammen med skolen altid eller næsten altid en sammenhængende overgang mellem skolens undervisningsdel og fritidsinstitutionen.
- Fritidsinstitutionen fremmer ofte børnenes kendskab til og samspil med andre typer af fritidstilbud, herunder idrætsforeninger og kulturtilbud.

I den faglige dialog fremgår det desuden, at der arbejdes godt med dette tema.

I den faglige dialog beskriver KKFO-leder, medarbejderrepræsentanterne, samt skolelederen et tæt og struktureret samarbejde mellem skole og KKFO, hvor pædagoger deltager i fælles teammøder, indgår i skolens ressourcecenter og planlægger læringsforløb sammen med lærerne. Dette bidrager til et sammenhængende læringsmiljø, hvor børnene møder de samme voksne på tværs af både undervisning og fritid, og hvor indsatsen omkring børnene koordineres løbende, hvilket forældrene også tilkendegiver. Pædagogerne er til stede i pauserne på. Når nye børn modtages, og når børn afgives til nye fritidstilbud, arbejdes der med besøgsdage og aktiviteter på tværs, hvor overgangspædagogen sikrer, at børnene møder kendte voksne og introduceres til rutiner og fællesskaber i trygge rammer. Overgangspædagogerne arbejder ud fra en fælles procesmodel og årshjul, som understøtter en systematisk og transparent overgangspraksis. Forældrene oplever, at overgangene er trygge og helhedsorienterede, fordi pædagogerne er til stede både i undervisningen og i fritiden og dermed skaber relationel tryghed. Skoledagen, hvilket understøtter relationel kontinuitet og minimerer skift mellem dagens kontekster. Medarbejderne fortæller uddybende, at man har gode erfaringer med at lade pædagoger rotere mellem farveholdene i denne overgangsperiode, hvilket har givet fleksibilitet og mulighed for at styrke relationen til flere børn.

I overgangen fra KKFO til klub besøger børnene klubben flere gange, og der samles overleveringer, så børnenes behov og ressourcer følger med videre. Ofte følges børnene af den samme pædagog fra 0.-3. klasse, hvilket styrker oplevelsen af stabilitet. Pædagoger arbejder med trivsel i KKFO'en, som understøtter klasse miljøet, og deltager i samarbejde med lærere, pædagogiske workshops og forældresamtaler. Medarbejdere og ledelse fortæller, at der kommunikeres løbende mellem skole og KKFO, planlægges fælles indsatser og informeres til forældre, så alle oplever at være en del af et fælles team. Organiseringen foregår gennem klare roller, procesplaner og deltagelse i forældremøder og overgangsaktiviteter, som fx "åbent hus" og vendespil, der giver børn og forældre tydelige holdepunkter i overgangen. I den faglige dialog reflekteres der fælles om at dette systematiske samarbejde styrker overblikket over børnegruppen og sikrer, at alle børn får den støtte, de har behov for gennem hele dagen.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Evalueringskultur

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Fritidsinstitutionen arbejder altid eller næsten altid systematisk med trivsel og opfølgning.
- Fritidsinstitutionen arbejder ofte systematisk med at sikre ensartethed i kvaliteten af den pædagogiske praksis på tværs af afdelinger og matrikler.
- Der er etableret en evalueringskultur i fritidsinstitutionen, som ofte udvikler og kvalificerer det pædagogiske læringsmiljø.
- Fritidsinstitutionen arbejder altid eller næsten altid med at inddrage børnenes perspektiver i den løbende dokumentation og evaluering.

I den faglige dialog fremgår det desuden, at der arbejdes med dette tema.

I den faglige dialog beskriver medarbejdere og leder, hvordan Damhusengen arbejder systematisk med evaluering, refleksion og fælles videndeling på tværs af matrikler og teams. Trivselsskemaer og aftaleskemaer anvendes som fælles redskaber i samarbejdet mellem skole og KKFO, hvilket gør det muligt for alle voksne at følge op på børn i udsatte positioner ud fra samme faglige grundlag. Børnenes perspektiv inddrages aktivt gennem børnemøder og børneråd, hvor børnene bringer ønsker til aktiviteter, mad og hverdagspraksis, og på afdelingsmøder hvor personalet drøfter, hvordan børnene kan få endnu større indflydelse på deres hverdag.

KKFO leder italesætter en bevidsthed om at skabe en handlingsorienteret evalueringskultur, hvor refleksion over sammenhængen mellem læringsmiljø, børneperspektiv og pædagogisk kvalitet er i fokus, såsom med den igangværende proces om læringsmiljøerne i den nyeste afdeling. Her skabes der drøftelser af, hvad læringsmiljøer og rum skal give, og der tales ind i refleksion om hvordan materialer og organisering understøtter kulturen og børns muligheder for at igangsætte og fastholde leg og bevægelse, og tænke mere ind i legezoner som den 3. pædagog, ikke blot i de nye rum, men på tværs af alle matrikler.

Medarbejdere fortæller, at der arbejdes løbende med evaluering af både forløb og almene aktiviteter, hvor erfaringer og tegn på effekt drøftes på teammøder, og justeringer planlægges på baggrund af observationer og børnenes respons. Forældrerepræsentanten fremhæver, at denne tilgang opleves som tryghedsskabende, da handleplaner og data bringes med ind i forældresamarbejdet, og der er en åbenhed om indsatser og resultater.

Eksempler fremhæves på, at pædagoger har observeret behov for mere fysisk aktivitet i perioder med mange stillesiddende aktiviteter, hvilket har ført til justeringer i planlægningen. Der er løbende drøftelser af, hvad læringsmiljøer og rum skal give, og hvordan materialer og organisering understøtter børns muligheder for at igangsætte og fastholde leg og bevægelse.

Børnerådet, der fungerer som elevråd, mødes månedligt, og børneperspektivet bringes ind i planlægning og evaluering. Der arbejdes med kontinuerlig feedback, aktionslæring og brug af data fra fx Bloomsite og BMV til at optimere hverdagen og organiseringen. Skoleleder og konsulent peger på, et fokus på at øge skriftligheden og på at løfte evalueringer op i fællesskab, såsom med de nye læringsmiljøer og børnenes samspil, vil understøtte deres nuværende gode arbejde, og at det kan løbende genbesøges og bruges systematisk i udviklingen af institutionens praksis.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Institutionens kommentarer

Institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn

Her beskriver institutionens leder i korte træk, hvordan institutionen har arbejdet med opfølgning og eventuelle anvisninger i perioden siden sidste tilsyn

Institutionens kommentarer til dette års tilsynsrapport

Institutionens kommentarer til tilsynsrapporten udarbejdes i institutionens forældreråd/den selvejende bestyrelse, hvor institutionen er repræsenteret med både et forældre-, et medarbejder- og et ledelsesperspektiv. Kommentarerne er således et udtryk for en tilbagemelding fra den samlede institution.

Hvilke resultater vil institutionen fremadrettet være særligt optaget af at ændre?

Hvordan vil institutionen imødekomme tilsynets eventuelle anvisninger på opfølgende tiltag?

Hvordan vil institutionen sikre, at en positiv udvikling fastholdes?

Bilag 1

Institutionens selvregistrering

Selvregistreringen omhandler lovgivningsmæssige eller kommunale minimumskrav og er udfyldt af lederen af fritidsinstitutionen forud for tilsynsbesøget.

Spørgsmål i selvregistrering	Lederens svar
Er de forsikringsmæssige forhold vedrørende institutionen afklaret?	Ja
Overholder institutionen reglerne for befordring af børn?	Ja
Overholder institutionen kravene i bekendtgørelse om legetøjsstandard?	Ja
Overholder institutionen reglerne om røgfri miljøer?	Ja
Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om smitsomme sygdomme hos børn og unge?	Ja
Overholder institutionen hygiejneregler for køkkener i børneinstitutioner?	Ja
Er der særlige sundhedsmæssige problemstillinger i institutionen?	Nej
Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om medicingivning?	Ja
Har institutionen en opdateret sorg og kriseplan? (6-18 års institutioner)	Ja
Har institutionen lokale retningslinjer for håndtering og forebyggelse af vold, trusler og krænkende adfærd?	Ja
Er institutionens lukkedage planlagt i overensstemmelse med Københavns Kommunes retningslinjer for lukkedage?	Ja
Hvor mange pædagogiske dage har institutionen afholdt i det forløbne år?	7
Overholder institutionen Københavns Kommunes retningslinjer for journalisering, arkivering og brug af netværksdrev?	Ja
Er der gennemført en APV i institutionen inden for de sidste tre år?	Ja

Har institutionen en beredskabsplan?	Ja
--------------------------------------	----

Gennemføres der to årlige brandøvelser i institutionen?	Ja
---	----

Følges brandøvelserne op af en skriftlig evaluering?	Ja
--	----

Gennemføres daglig visuel inspektion af legepladsen?	Ja
--	----

Gennemføres kvartalsvis driftsinspektion af legepladsen?	Ja
--	----

Er der gennemført legepladsinspektion af legepladsteamet inden for de sidste tre år?	Ja
--	----

Er eventuelle bemærkninger fra legepladstilsynet udbedret?	Ja
--	----

Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er?	Ja
--	----

Har institutionen valgt at arbejde med temaerne i den pædagogiske læreplan for dagtilbud i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart??	Ja
--	----

Har institutionen valgt at arbejde med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen, i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart?	Ja
---	----

Har KKFO'en udarbejdet og offentliggjort en børnemiljø-vurdering inden for de sidste to år?	Ja
---	----
